

สร้างโลก สร้างเด็ก ด้วยมหัศจรรย์แห่งการเล่น

ณิณาริ อิตินันท์

สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง

หลักการและเหตุผล : ในโลกยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการศึกษา ทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยก็เช่นกัน หลายๆ ครอบครัวได้ผลักดันให้เด็กเข้าสู่ระบบการศึกษาเร็วขึ้น เกิดการแข่งขัน ทำให้เด็กเกิดความเครียด ส่งผลกระทบถึงพัฒนาการเด็กตามมา ดังจะเห็นจากข้อมูลการสำรวจ พบว่า (กรมอนามัย, ๒๕๖๕) เด็กไทย 1 ใน 4 หรือร้อยละ 25 มีพัฒนาการไม่สมวัย โดย พัฒนาการเด็กไม่สมวัยที่พบมากที่สุดคือพัฒนาการด้านการใช้ภาษา Expressive Language (EL)อยู่ที่ระดับ ร้อยละ 75.2 พัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา Receptive Language (RL) ร้อยละ 60.1 และ Fine Motor (พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา) ร้อยละ 47 ดังนั้นเพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เราต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมตามวัย นั่นก็คือการเล่น การเล่นนอกจากจะทำให้เด็กสนุกสนาน มีความสุขแล้ว การเล่นยังส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก และที่สำคัญได้พัฒนาสมองส่วนหน้าที่ทำหน้าที่ในการควบคุมความคิด อารมณ์ พฤติกรรม (Executive Function) อีกด้วย

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเล่นที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

วิธีการและระยะเวลาในการดำเนินงาน : ทางหน่วยงานมีการขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก” มาตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ โดยสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง ทำหน้าที่หลักเป็น Change Agent เพื่อคอยสนับสนุน กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงพัฒนา สพด.ในเครือข่าย และปัจจุบันในปีงบประมาณ 2566 ได้ขยายเครือข่ายเพื่อเพิ่มความต่อเนื่องในการพัฒนาและขยายผลต่อไปใน สพด.เขตลาดกระบัง และ สพด.สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

ผลการดำเนินงาน : ได้ร่วมพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจนเกิด สพด.ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก ๑ แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนนวมประดิษฐ์ เขตภาษีเจริญ และได้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เป็นต้นแบบการเรียนรู้ 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต เขตบางเขน

ข้อเสนอแนะ: ควรนำประโยชน์และความสำคัญของการเล่น มาพัฒนาเป็นข้อบังคับ/นโยบายหลัก ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในระบบการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ : เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการตามวัยอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการเล่น

คำสำคัญ (Keyword) : สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย // Change Agent// เล่นเปลี่ยนโลก

*สพด. ย่อมาจาก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย